



**UNDP/GEF projekts**  
"PHB saturošu iekārtu un atkritumu savākšana un utilizācija videi draudzīgā veidā"  
Projekta Nr. 00041937

## **Darba uzdevuma apraksts**

Izpētes darbam, lai identificētu alternatīvus PHB avotus Latvijā  
(paredzamais darba izpildes gala termiņš: 2009.gada 3.marts)

### **1. Pamatinformācija:**

2006.gada martā ANO Attīstības programma (UNDP) Latvijā, sadarbībā ar Vides ministriju, SIA "Vides investīciju fonds" un Valsts vides dienestu uzsāka UNDP/GEF (Pasaules vides fonda) finansētā projekta "PHB saturošu iekārtu un atkritumu savākšana un utilizācija videi draudzīgā veidā" īstenošanu. Galvenais Projekta mērķis ir novērst polihlorēto bifenilu (PHB) nonākšanu vidē no novecojušajām un aprītē esošajām elektriskajām iekārtām, kā arī palielināt galveno ieinteresēto pušu informētību un kapacitāti PHB jautājumos.

Galvenais PHB avots Latvijā ir bijušajā PSRS un Austrumeiropas valstīs līdz 1987.gadam ražotie kondensatori un transformatori, kas tiek izmantoti galvenokārt ražošanas un pārstrādes uzņēmumos. PHB ir kancerogēna, toksiska un mutagēna viela, tā ir bīstama videi un cilvēka veselībai. Saskaņā ar Ministru kabineta 2006.gada 14.februāra noteikumiem Nr.139 „Noteikumi par atsevišķu bīstamas ķīmiskas vielas saturošu iekārtu un produktu lietošanas un marķēšanas prasībām un par videi kaitīgo preču sarakstu” PHB saturošas iekārtas jāizņem no saimnieciskās aprītes un jāutilizē līdz 2010.gada 31.decembrim. Tā kā Latvijā nav tehnoloģisku iespēju iznīcināt PHB saturošās iekārtas, Projekta ietvaros iekārtas tiek iznīcinātas ārvalstīs.

Saskaņā ar Valsts vides dienesta veikto inventarizāciju un UNDP datiem Latvijā ir vairāk kā 630 tonnas PHB saturošu iekārtu – kondensatoru un transformatoru. Uzņēmumi, kuri ir šo iekārtu īpašnieki, jau ir apzināti Projekta ietvaros, un lielākā daļa no tiem nodos iekārtas (580 tonnas) iznīcināšanai Projektā. Sākotnēji Projekta ietvaros tika paredzēta ne mazāk kā 280 tonnu PHB saturošu iekārtu savākšana un iznīcināšana, taču jau patreiz no Latvijas projekta ietvaros ir izvestas 440 tonnas, kuru iznīcināšana tiks pabeigta 2008.gada 1.novembrī un tiek plānota vēl vismaz 140 tonnu iznīcināšana. Pārējo – aptuveni 50 tonnu PHB saturošo iekārtu īpašnieku pienākums būs saskaņā ar normatīvo aktu prasībām iznīcināt to rīcībā esošās PHB saturošās iekārtas līdz 2010.gada decembrim.

Lai gan kondensatori un transformatori ir galvenais PHB avots Latvijā, pastāv risks arī par alternatīvu PHB avotu esamību. Tā kā šobrīd nav informācijas vai datu par šādiem iespējamiem alternatīviem PHB avotiem Latvijā, **Projekta ietvaros ir nepieciešams veikt izpēti par to, vai Latvijā eksistē alternatīvi PHB avoti.**

### **2. Mērķis:**

Galvenie šī darba uzdevuma mērķi ir (1) veicot literatūras izpēti par pasaulē esošiem alternatīvajiem PHB avotiem, identificēt pēc iespējas vairāk šādu avotu, (2) no veiktās literatūras izpētes izdarīt slēdzienu par iespējamām Latvijā pastāvošajām alternatīvo PHB avotu grupām, (3) identificēt iespējamus uzņēmumus, kuru rīcībā varētu būt identificētie alternatīvie PHB avoti vai identificēt vietas, kur Latvijā varētu atrasties alternatīvie PHB avoti (4) noņemt analīžu paraugus no alternatīvajiem PHB avotiem (iekārtām/vietām), (5) pamatojoties uz analīžu rezultātiem sniegt atzinumu par alternatīvo PHB avotu esamību Latvijā, iekļaujot aprēķinu par to iespējamajiem apjomiem, aizstāšanas un iznīcināšanas iespējām un izmaksām.

### **3. Darba apraksts:**

Galvenie darba uzdevumi:

### **3.1. Literatūras izpēte**

Darba uzdevumam ieteicamais laiks: 5 dienas  
Darba uzdevuma termiņš: 2008.gada 14.novembris

Izpildītāja uzdevums būs veikt visaptverošu pieejamās literatūras (zinātniskās literatūras, publikāciju, pētījumu, interneta resursu u.c.) izpēti – apkopojumu. Šī uzdevuma mērķis ir identificēt pēc iespējas vairāk pasaulē eksistējošus alternatīvos PHB avotus. Šī darba izpildes rezultātā izpildītāja pienākums ir sagatavot ziņojumu rakstiskā veidā, kas pārskatāmi atspoguļotu alternatīvos PHB avotus, to iespējamo ietekmi un ietekmes objektus (grupas). Ziņojuma minimālais apjoms ir 5 lapas, kuram pievienotas atsauces uz visiem informācijas avotiem.

### **3.2. Izpildītāja slēdziens par iespējamiem Latvijā pastāvošiem alternatīvajiem PHB avotiem**

Darba uzdevumam ieteicamais laiks: 2 dienas  
Darba uzdevuma termiņš: 2008.gada 21.novembris

Pēc literatūras izpētes un ziņojuma par pasaulē eksistējošiem alternatīvajiem PHB avotiem sagatavošanas, izpildītāja pienākums ir sagatavot savu profesionālo izvērtējumu – slēdzienu. Izvērtējuma – slēdziena mērķis ir sniegt izpildītāja vērtējumu, pārskatāmā veidā atspoguļojot iespējamās alternatīvos PHB avotus (iekārtas u.c.) Latvijā, minot to iespējamo ietekmi un ietekmes objektus (grupas). Ziņojuma minimālais apjoms ir 3 lapas.

### **3.3. Alternatīvo PHB avotu identificēšana konkrētos uzņēmumos / iestādēs / vietās.**

Darba uzdevumam ieteicamais laiks: 3 nedēļas  
Darba uzdevuma termiņš: 2008.gada 18.decembris

Pēc izvērtējuma - slēdziena par Latvijā iespējams eksistējošajiem alternatīvajiem PHB avotiem, izpildītāja pienākums ir apkopot datus no pieejamās informācijas (datu bāzēm u.c. avotiem) par iespējamajām šo avotu atrašanās vietām Latvijā. Šī darba uzdevuma mērķis ir par katru identificēto alternatīvo PHB avotu apkopot informāciju, kur konkrēti tas varētu būt Latvijā sastopams (piemēram, kuros uzņēmumos, kāda tipa un konkrēti kurās iestādēs (kā militārās u.c.) u.tml.). Šī darba izpildes rezultātā izpildītāja pienākums ir sagatavot ziņojumu – sarakstu tabulas veidā, pārskatāmā veidā atspoguļojot alternatīvos PHB avotus Latvijā un to iespējamās atrašanās vietas (uzņēmumu saraksts u.tml.).

### **3.4. Analīžu paraugu noņemšana no alternatīvajiem PHB avotiem Latvijā (iekārtām/vietām)**

Darba uzdevumam ieteicamais laiks: 3 nedēļas  
Darba uzdevuma termiņš: 2009.gada 30. janvāris

Pēc ziņojuma – saraksta par alternatīvo PHB avotu Latvijā un to iespējamām atrašanās vietām sagatavošanas, izpildītāja pienākums ir sazināties ar identificēto alternatīvo PHB avotu īpašniekiem/pārvaldītājiem, lai saskaņotu analīžu paraugu noņemšanu. Izpildītāja pienākums ir veikt ne vairāk kā 5-7 analīžu paraugu noņemšanu, ievērojot principu, ka viena veida alternatīvo PHB avotu grupas ietvaros netiek ņemti vairāk kā 2 analīžu paraugi. Pirms jebkādu analīžu noņemšanas izpildītāja pienākums ir to saskaņot ar UNDP. Izpildītāja pienākums ir iepriekš ar UNDP saskaņoto un noņemto analīžu paraugus nodot V/a Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūrai (LVĢMA), kura saskaņā ar UNDP un LVĢMA noslēgto vienošanos veiks analīžu veikšanu. **Saskaņoto analīžu veikšanu apmaksās UNDP.** Šī darba izpildes rezultātā izpildītāja pienākums ir sagatavot ziņojumu par alternatīvo PHB avotu atrašanās vietu (piemēram, uzņēmumu) apsekojumu (vai telefonpārrunu) rezultātiem.

### **3.5. Atzinuma sagatavošana par alternatīvo PHB avotu esamību Latvijā**

Darba uzdevumam ieteicamais laiks: 1 nedēļa  
Darba uzdevuma termiņš: 15 dienu laikā pēc analīžu rezultātu saņemšanas, bet ne vēlāk kā 2009.gada 3.marts

Pēc analīžu rezultātu saņemšanas no LVĢMA, izpildītāja pienākums ir sagatavot atzinumu par alternatīvo PHB avotu esamību Latvijā, iekļaujot aprēķinu par to iznīcināšanas iespējām, kā arī sniedzot savu skatījumu par papildus izpētes nepieciešamību šajā jomā, norādot konkrētus iespējamās pasākumus alternatīvo PHB avotu atklāšanai un iznīcināšanai. Ziņojuma minimālais apjoms ir 4 lapas.

#### **4. Sagaidāmie rezultāti:**

**Izpildītāja pienākums būs sasniegt šādus rezultātus un iesniegt 4 (četrus) 3.punktā minētos ziņojumus:**

- 1) Ziņojumu (literatūras apkopojums), kas pārskatāmi atspoguļotu alternatīvos PHB avotus, to iespējamo ietekmi un ietekmes objektus (grupas) pasaulē
- 2) Izvērtējumu – slēdzieni, kas sniedz izpildītāja vērtējumu, pārskatāmā veidā atspoguļojot iespējamās alternatīvos PHB avotus (iekārtas u.c.) Latvijā, minot to iespējamo ietekmi un ietekmes objektus (grupas)
- 3) Ziņojumu – sarakstu tabulas veidā, kas pārskatāmā veidā atspoguļo alternatīvos PHB avotus Latvijā un to iespējamās atrašanās vietas (uzņēmumu saraksts u.tml.)
- 4) Ziņojumu par alternatīvo PHB avotu atrašanās vietu (piemēram, uzņēmumu) apsekojumu (vai telefonpārrunu) rezultātiem
- 5) Atzinums par alternatīvo PHB avotu esamību Latvijā

Visi pieci ziņojumi jā sagatavo, norādot visus izmantotās literatūras avotus “Times New Roman” vai “Arial” formātā ar 10-12 burtu lielumu. Visi pieci ziņojumi jā iesniedz drukātā veidā ar parakstu un tā atšifrējumu, apliecinot tā sagatavotāju, kā arī nosūtot elektroniski uz UNDP norādīto epastu.

#### **5. Nepieciešamā kvalifikācija:**

- Vēlamas zināšanas par PHB un PHB saturošu iekārtu veidiem, izpratne un zināšanas par prasībām darbībām ar PHB, kā arī PHB ietekmi uz vidi un veselību.
- Iepriekšēja pieredze, kas saistīta ar ķīmiskām vielām vai vides piesārņojumu, vai vides aizsardzību;
- Latviešu, angļu un krievu valodas zināšanas;
- Precizitāte, organizētība, augsta atbildības sajūta;

#### **6. Pārraudzība un ziņojumi:**

Izpildītāja darbu tieši pārraudzīs Projekta vadītājs. Sagatavotie ziņojumi un informācija iesniedzama UNDP Projekta vadītājam. Darba izpildes rezultātus apstiprina UNDP Projekta vadītājs, UNDP Latvijā biroja vadītājs un Projekta direktors.

Izpildītājs būs atbildīgs par informācijas sniegšanu Projekta vadītājam 3.punktā noteiktajos katra uzdevuma izpildes termiņos. Izpildītājs būs atbildīgs par starpziņojumu iesniegšanu Projekta vadītājam par jebkādiem nozīmīgiem jautājumiem vai notikumiem gadījumā, ja šādi jautājumi / notikumi varētu ietekmēt uzdoto uzdevumu izpildi.

#### **7. Darba ilgums:**

Darba uzdevumu izpilde jānodrošina 3.punktā minētajos termiņos. Norādītie darba uzdevumu ieteicamie laiki ir laiks, ko UNDP rekomendē veltīt katra uzdevums izpildei, taču izpildītājam, ievērojot noteiktos termiņus, ir tiesības pašam izvēlēties katra uzdevuma izpildes garumu.

Darba uzsākšanas laiks: no 2008.gada 3.novembra

Darba izpildes gala termiņš: 15.dienā laikā pēc analīžu rezultātu saņemšanas, bet ne vēlāk kā 2009.gada 3.marts (pēdējā ziņojuma (atzinuma) iesniegšanas datums).

#### **8. Atlīdzība un citi nosacījumi:**

Pretendents iesniedz piedāvājumu (maksimums 4 lapas) par šajā darba uzdevuma aprakstā minēto rezultātu sasniegšanu, izklāstot izpildītāja pieeju darbam, minot izpildītāja darba pieredzi, kā arī pievienojot izpildītāja CV.

Piedāvājums iesniedzams **līdz 2008.gada 21.oktobrim**, nosūtot uz epastu: [maris.klindzans@undp.org](mailto:maris.klindzans@undp.org) vai pa faksu 67845222. Kontaktpersona jautājumu gadījumā: UNDP Projekta vadītājs Māris Klindžāns (tālr.: 26594622 vai 67845111).

#### **9. Darba uzdevuma veikšanai UNDP apņemas:**

- 9.1. savu iespēju robežās sniegt izpildītājam tam nepieciešamo informāciju, kas UNDP ir pieejama saistībā ar PHB un alternatīvajiem PHB avotiem;
- 9.2. sniegt konsultācijas saistībā ar tam veicamajiem uzdevumiem.